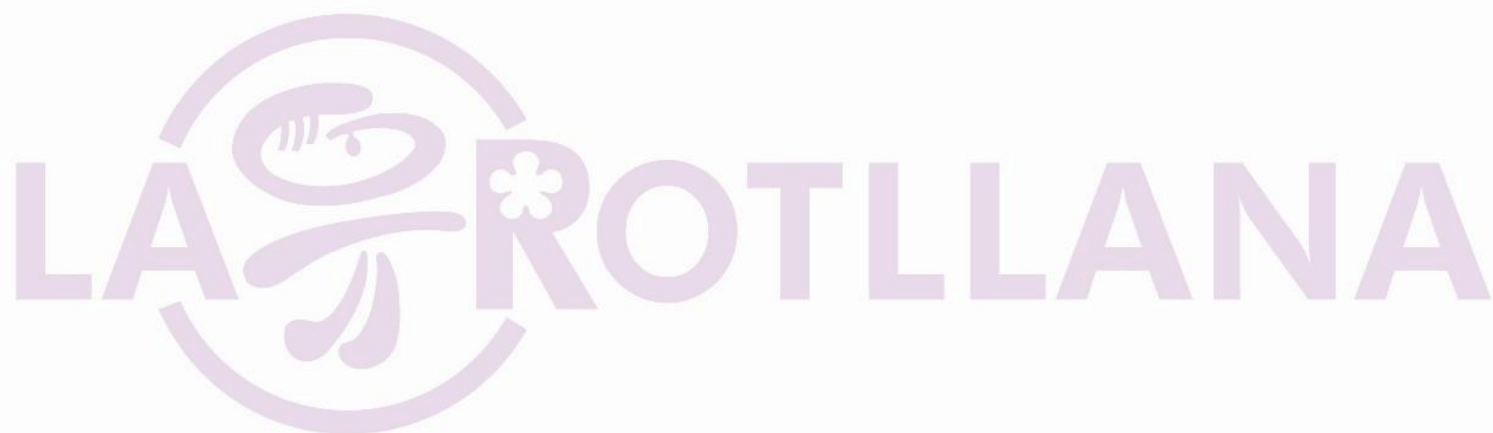

**CODI DE CONDUCTA PER LA
PROTECCIÓ DE MENORS I
ADULTS EN SITUACIÓ DE
VULNERABILITAT I DECÀLEG
PER LA IGUALTAT DE
GÈNERE 2022**

ÍNDEX

PREÀMBUL	1
CODI DE CONDUCTA	3
ENTORNS FÍSICS I EMOCIONALS SEGURS:	3
COMPORTAMENTS DE BONES PRÀCTIQUES	5
CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES SOBRE EL TRACTE AMB MENORS I PERSONES VULNERABLES	6
PREVENCIÓ SOBRE ABUSOS	8
COMPORTAMENTS NO ACCEPTABLES	9
MESURES DE COMPLIMENT	10

PREÀMBUL¹

L'Associació La Rotllana té com a missió: Contribuir al desenvolupament personal i social de noies, nois, adolescents i joves des de l'educació no formal. Oferim oportunitats, suport a la joventut i l'associació està compromesa amb el desenvolupament comunitari. La nostra organització té com principals àmbits d'actuació l'educació en el temps lliure, la cultura, la cooperació internacional, l'esport i l'acció sociocomunitària. La Rotllana està fermament compromesa a millorar i aprendre dins el seu compromís per la plena igualtat i equitat entre gèneres i el respecte per la diversitat.

Els col·lectius més nombrosos que atenem són l'infantil i l'adolescent, menors d'edat, però també desenvolupem activitats amb persones adultes, amb un important percentatge en una situació vulnerable. Considerem com a menors d'edat les persones amb menys de divuit anys; i com a adults en situació de vulnerabilitat les persones amb 18 o més anys que, per raons de diversitat funcional, edat, malaltia o el context en què es troba a conseqüència de la iniquitat social (ètnia, gènere, religió, procedència, situació administrativa de residència, ingressos econòmics o altres), pot necessitar suport per protegir-se a si mateixa de danys potencials, situacions d'explotació o abusos de poder.

L'estil educatiu de La Rotllana es fonamenta a oferir oportunitats i potenciar l'equitat a la igualtat d'accés a aquestes, tant als infants, adolescents, joves, com a les comunitats, basades en la Declaració Universal dels Drets Humans (1948) i la Declaració Universal dels Drets de la Infància (1959). Per això considerem com premissa que tota persona que estigui en contacte amb menors i adults especialment vulnerables es comprometin a garantir-los un espai segur, un tracte digne i respectuós, així com un ambient positiu de creixement personal o de grup.

D'altra banda, La Rotllana reconeix les barreres i limitacions que les noies, dones i persones no binàries tenen de cara a la seva participació de ple dret i de manera confortable dins d'espais socials, esportius i culturals. A causa d'això, dins del nostre codi de conducta incloem orientacions per promoure la igualtat de gènere dins dels nostres programes. Si bé aquesta és un dret fonamental, les noies, dones i persones no binàries, continuen estant afectades, principalment per diverses discriminacions de gènere que volem combatre mitjançant les nostres pautes d'actuació. Són mesures dissenyades perquè les i els professionals i voluntaris i voluntàries de l'entitat tinguin una actitud alineada amb el posicionament de l'associació amb la

---

¹ El llenguatge i terminologia del document va ser definit amb finalitats pràctiques i inclusives, sense discriminar cap sexe, gènere social o identitat de gènere en particular i sense perpetuar estereotips de gènere. La Rotllana és conscient de les diversitats de gènere i promourà l'adopció del llenguatge inclusiu, quan aquest no impliqui excloure els públics receptors del missatge (persones no vidents, amb discapacitat mental, etc.).

igualtat, l'atenció a la diversitat i la fonamentació de l'empoderament i el lideratge femení de les activitats.

CODI DE CONDUCTA

El present Codi de Conducta afecta a totes les activitats organitzades per la nostra associació o aquelles a les que pugui col·laborar de forma directa o indirecta. A totes les persones que contribueixen en aconseguir les seves finalitats i participen, en major o menor mesura, a les activitats amb menors i persones adultes. Prestant especial atenció a les que puguin trobar-se en situacions de vulnerabilitat. El codi de conducta és obligatori i vinculant, sent exigible el seu compliment i sancionable el seu incompliment amb l'adopció de les mesures disciplinàries corresponents.

Les persones protagonistes i beneficiàries de les accions vinculades a la nostra missió són les noies i nois, adolescents, i joves destinataris de la missió educativa, la seva felicitat personal i el seu creixement personal comunitari. La Rotllana i les seves activitats han de ser per les persones destinatàries, menors i adultes, en situació de vulnerabilitat, un espai segur on sentir-se protegides i defensades contra tota agressió o perill i on es respectin la seva dignitat, intimitat i drets. Com a conseqüent, La Rotllana assumeix el compromís de “denunciar i sancionar” tota possible conducta de maltractament o abús sexual a persones en situació de vulnerabilitat, essent la primera a perseguir aquests comportaments quan es produeixin i denunciant-los a les autoritats competents, prestant especial atenció a la prevenció dels riscos que puguin enfrontar noies, dones i persones no binàries.

Els nostres espais seran segurs, lliures i inclusivament, perquè tothom pugui mostrar-se com és sense por a ser jutjat. Fomentarem relacions de cooperació, respecte i suport mutu. Treballarem a partir del vincle i la confiança.

ENTORNS FÍSICS I EMOCIONALS SEGURS:

1. **Es garantiran les condicions adequades per assegurar-se de l'entorn físic i emocional** en el qual es trobin els participants durant l'activitat sigui el més apropiat possible, lliure d'obstacles i condicions que puguin ser nocives per la integritat física dels participants.
Així mateix, es vetllarà per l'accés a les activitats en les mateixes condicions de seguretat, es prestarà particular atenció a tots els factors que afecten i limiten l'accés de les nenes, les joves o les dones a les activitats, incloent-hi la sortida a la finalització.

2. S'ha de garantir tenir **accés als recursos d'auxili** en cas d'accident en la planificació i durant la realització de les activitats. Disposant els recursos o la capacitat per a una primera atenció, sigui d'urgència o per pronòstic lleu, així com per a accedir a serveis i recursos especialitzats en cas de situacions que puguin derivar en accidents més greus.
3. **Es garantirà tractar a les persones amb dignitat, decència i respecte.** Es farà el possible per construir una comunitat lliure d'intimidació, discriminació i hostilitat, sense perjudici de la identitat i l'expressió de gènere, orientació sexual, nacionalitat, origen, ètnia, religió, edat, discapacitat o aparença física de les persones. No tolerem l'assetjament en cap de les seves formes.
4. Ens encarregarem de **garantir l'accés a la igualtat de condicions** perquè totes les persones participants puguin gaudir de les activitats, eliminant les barreres que es trobin (socials, físiques, de gènere...). Buscarem instal·lacions, materials i recursos que promoguin la inclusió i seguretat de les nenes durant les activitats. Per exemple, disposarem de tovalloles sanitàries i altres alternatives higièniques per a la menstruació.
5. **No s'admet cap mena de violència com mètode de resolució de conflictes** entre cap persona involucrada a les activitats, tant personal, com voluntaris o beneficiaris. Fomentarem una cultura de diàleg i mediació als conflictes. En cas que sorgeixi un problema, s'aturarà l'activitat per resoldre'l de forma calmada i amb arguments. Tampoc es tolerarà el llenguatge irrespectuós cap a qualsevol persona participant, realitzat entre aquestes.
6. **Tractarem a les persones en funció de les seves necessitats i inquietuds, per a evitar reproduir els estereotips de gènere.** Evitarem les comparacions entre noies i nois, oferirem reforç positiu a les dones i persones no binàries, evitant actuacions paternalistes i de sobreprotecció. Educarem als nois perquè siguin conscients dels privilegis que a vegades gaudeixen respecte d'altres col·lectius, i que puguin exercir un paper com aliats de la igualtat i equitat entre gèneres. Oferirem diversos referents reals i propers.

COMPORTAMENTS DE BONES PRÀCTIQUES

DINS LA RELACIÓ AMB PERSONES MENORS I ADULTES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT², ES DEUEN PROMOUR ELS SEGÜENTS COMPORTAMENTS ESPECÍFICS:

1. El tracte amb respecte i dignitat, generant un ambient de no discriminació per motiu de color, nacionalitat, origen social, edat, orientació sexual, ideologia, religió o qualsevol altra condició personal, física o social.
2. La vigilància amb l'objectiu d'impedir i informar de qualsevol mena de maltractament, abús o assetjament, independentment de qui el pugui causar.
3. La promoció del bon tracte amb les persones menors i adultes en situació de vulnerabilitat sent referents positius per a elles, motivant la seva participació, respectant el seu espai personal i el seu dret a la intimitat així com la privacitat de les seves dades i identitat, enfortint relacions d'afecte segures, estables i positives; afavorint hàbits de vida saludables, en l'àmbit físic, psicològic i emocional; promovent dinàmiques cooperatives, fomentant la resolució pacífica dels conflictes i la comunicació interpersonal.
4. Abordarem les violències que es donin en els nostres espais, des d'una perspectiva de **responsabilització i reparació**, no de repetició; atenent la persona que ha rebut l'agressió i qui l'ha dut a terme.
5. Impulsem activitats, esports i equips mixtes, basats en la cooperació i no pas en la competició. Divulgarem i possibilitarem l'aprenentatge d'esports diversos a totes les persones participants, independentment del gènere al qual, tradicionalment, s'hagi associat. Generarem espais d'aprenentatge, reflexió i coneixement al voltant del gènere a l'esport.
6. Inclourem l'educació sexual des d'etapes infantils, visibilitzant i naturalitzant la diversitat de preferències sexuals, així com els processos corporals de noies i nois.
7. Fonamentarem actituds que respectin i promoguin la **diversitat de gènere**, evitant i denunciant qualsevol classe de discriminació. Permetrem que les persones interessades puguin retirar-se als nostres programes o activitats utilitzant el gènere amb el qual s'identifiquen.
8. Es potenciaran les trobades formatives per al nostre equip humà (personal i voluntària) per a poder treballar en línia amb la prevenció de possibles situacions de discriminació i potenciar l'empatia de cara a les persones participants.
9. Inclourem actituds per a la inclusió i seguretat de les nenes i menors no binaris i la promoció del seu desenvolupament, a partir de la **generació de vincles amb referents** (professionals i voluntaris), prestar espais d'escolta, oferir

---

² Entenent que un grup social és vulnerable, no en la seva resiliència, sinó en les seves possibilitats de complir un conjunt de condicions socials, econòmiques i espacials (ombralls) que s'associen al benestar.

paraules d'ànim i motivació, apropar oportunitats de lideratge, oferir provisió de necessitats bàsiques i adaptar la programació perquè s'adeqüi a la realitat d'una nena i menor no binari (horaris, espais, etc.).

10. L'equip humà que portarà la gestió dels programes educatius està constituït per un equip divers de referents. Com entitat valorem la diversitat perquè representa un valor positiu i afegit als nostres projectes, assumint el repte de formar-nos i actualitzar els nostres coneixements en aquest tema.
11. Serem persones promotores de la igualtat i la inclusió, des de l'empatia, l'escolta activa, el suport, l'amabilitat i el respecte. Els dubtes o dilemes els abordarem conjuntament com un equip.
12. El nostre treball s'estén també a les famílies, atenent les seves necessitats i inquietuds, per a evitar perpetrar estereotips i prejudicis. **Acompanyarem a les famílies** perquè puguin acompanyar als seus fills i filles a tot el vinculat amb el gènere. Fomentarem una cultura de comunicació i diàleg amb les famílies, intervenint quan sigui necessari en la comunicació amb els seus fills i/o filles. Promourem una actitud de cooperació i gaudi de l'esport, més enllà de la competició i l'exigència que puguin tenir cap als fills i filles.
13. En relació amb la comunicació, visibilitzarem l'esport i els referents femenins i no binaris, incorporarem un llenguatge inclusiu i no sexista, a nivell escrit, verbal i no verbal. Parlarem de persones i no farem diferències de gènere. Fonamentarem la comunicació i l'expressió de les emocions entre totes les persones de l'entitat: participants, famílies, educadores i companyes.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES SOBRE EL TRACTE AMB MENORS I PERSONES VULNERABLES

EN LA RELACIÓ AMB LES PERSONES PARTICIPANTS MENORS I ADULTES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT. ESTAN PROHIBITS ELS SEGÜENTS COMPORTAMENTS ESPECÍFICS QUE PUGUIN SER CATALOGATS COM MALS TRACTES O ABUSOS DE PODER:

1. L'ús dels insults, paraules inadequades o agressives en la seva presència, així com conductes, actituds o comentaris que puguin incitar l'odi o estigmatitzar a les persones.
2. Els comportaments violents, hostils o amenaçadors en l'àmbit físic i verbal, entre iguals o en forma ascendent o descendent (adult-menor, menor-adult), així com les dinàmiques basades en el desequilibri de poder físic, psíquic o emocional.
3. Volem explicitar que no es pot agredir físicament a cap persona per un mal comportament. Tampoc s'admet cap mena d'apropament verbal o psicològic o qualsevol classe d'intimidació. Explícitament, no es permet la burla o l'avergonyiment privat o públicament a ningú.
4. No es permet promoure o incentivar el consum de substàncies nocives (alcohol, tabac, i drogues).
5. L'accés o exposició a continguts (en viu o en línia) que mostrin maltractaments (físics, sexuals, psíquics), que siguin potencialment o realment perjudicials i que puguin fer-los mal.
6. L'ús d'amenaçes o recompenses com menjar, objectes materials o qualsevol favor, de manera manipulativa, per obtenir guanys personals o avantatges. Aquesta classe d'actuacions queden excloses de l'acció educativa.
7. Comportaments que puguin arribar a generar confusió o que siguin ambigus amb cap persona vulnerable, com els tocaments sexuals inapropiats o jocs amb potencial sexual provocatiu.

PREVENCIÓ SOBRE ABUSOS

COM MESURES PREVENTIVES DE POSSIBLES ABUSOS SEXUALS, HAURAN D'EVITAR-SE, EN RELACIONS AMB PERSONES MENORS I ADULTES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT, ELS SEGÜENTS COMPORTAMENTS ESPECÍFICS:

1. Estar sol, en espais tancats, sense visibilitat des de l'exterior o apartat del grup, davant aquestes persones, excepte si existeix una autorització pròpia dels qui desenvolupen tasques a programes que precisin habitualment d'un treball individual, havent d'especificar-ho prèviament en un document de compromís. L'ús de vehicles particulars es realitzarà després d'haver informat la persona responsable del projecte i anant dos adults al vehicle, com a mesures per a minimitzar riscos.

Els menors de sis anys, podran anar acompanyants d'un adult referent que formi part de l'equip professional titular, no en el cas de professionals temporals o de voluntaris, voluntàries.

2. La presència innecessària i injustificada davant de menors i adults en situació de vulnerabilitat a activitats que requereixen un grau d'intimitat (per exemple, lavabos, vestuaris, dutxes, pernoctacions...). Quan la urgència del cas ho requereixi (cuidat o atenció mèdica urgent), s'atendrà als qui els serveis sanitaris o el 112 indiquin, informant els representants legals i responsables.
3. La vulneració de l'estipulat dins la Llei orgànica de Protecció de Dades Respecte a la realització en dispositius particulars, ordinadors i/o telèfons mòbils i sense el permís corresponent de fotos o gravacions d'activitats, dins i fora d'aquesta, en les que hi apareguin i menys encara la seva conservació i divulgació a xarxes socials o la seva successió a tercers.
4. En el cas de la participació de nenes i menors no binaris es promourà que sempre existeixi almenys una referència femenina a qui hi puguin recórrer, facilitant almenys una parella educativa.

COMPORTAMENTS NO ACCEPTABLES

ESTAN PROHIBITS, A LA RELACIÓ AMB LES PERSONES MENORS I ADULTES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT, ELS SEGÜENTS COMPORTAMENTS ESPECÍFICS QUE PODEN SER CATALOGATS COM ABUSOS SEXUALS:

1. Els contactes físics inapropiats, envaint la seva intimitat o faltant al respecte degut al seu propi cos.
2. Mantenir en la seva presència una conducta eròtica, exhibicionista o sexualment provocativa i contrària al pudor.
3. Les relacions sexuals de qualsevol classe amb elles.
4. La utilització o exposició d'imatges de caràcter sexual o pornogràfic, tot i que no intencionadament, independentment del mitjà on siguin reproduïdes i la propietat d'aquesta.
5. El contacte personal amb les persones participants fora de les activitats pròpies de la presència educativa amb intencionalitat contrària als principis i comportaments del present Codi de Conducta (mitjançant trucades telefòniques, missatgeria virtual, xarxes socials, trobades fora de les activitats).

No és una llista exhaustiva, qualsevol actitud, acció i comportament no mencionat anteriorment, però que pugui comprometre els drets i la protecció dels nens, nenes i joves queda totalment prohibit i serà sancionable.

MESURES DE COMPLIMENT

S'ESTABLEIXEN LES SEGÜENTS MESURES PER AL COMPLIMENT D'AQUEST CODI DE CONDUCTA:

1. La difusió d'aquest document de referència. Romandrà publicat a les xarxes internes i sempre que sigui possible a les xarxes de projectes compartits amb altres organitzacions. Serà objecte de les adequades accions de comunicació i formació, sent els principis de transparència i sensibilització per a la seva oportuna comprensió i posada en pràctica.
2. El compromís de La Rotllana a realitzar formacions per sensibilitzar sobre la protecció de les persones menors i adultes amb vulnerabilitat i sobre temes vinculats amb la igualtat de gènere. Això permet desenvolupar la capacitat per identificar riscos, abordar obstacles i promoure actituds que permetin empoderar la gent que participa en els nostres programes i activitats, a tots els nivells.
3. Dissenyar programes i activitats que promoguin de forma intencionada la inclusió de totes les persones i garanteixin la seva seguretat, prestant especial atenció a la inclusió de gènere, amb accions que promoguin l'adhesió, retenció i creixement personal.
4. La signatura per part de qualsevol persona vinculada amb una responsabilitat o càrrec a l'entitat, del present document, en fe de coneixement, adhesió i respecte d'aquest codi, que s'incorporarà al seu expedient. Així mateix, ha de presentar-se prèviament a la seva incorporació a una tasca educativa el certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals.
5. La signatura, per part de totes les persones involucrades a les nostres activitats i programes com referents educatius, siguin professionals o voluntàries, el present compromís de coneixement, adhesió i respecte d'aquest codi.
6. Les funcions de supervisió, vigilància i control del compliment del present Codi de Conducta, per mitjà dels òrgans personals i col·legiats, la identitat i funcions de la qual s'especifiquen en aquest mateix document.
7. Un canal de comunicació, amb l'objectiu de denunciar les conductes que puguin implicar haver comès alguna irregularitat o algun acte contrari a la legalitat o a les normes d'actuació d'aquest Codi i per a consultar dubtes que puguin sorgir sobre la seva interpretació. Es contactarà a través del mail a la presidenta de l'organització isabel@rotllana.cat o al coordinador de l'entitat salva@rotllana.cat.
8. El deure de denunciar. Tota persona de La Rotllana té l'obligació d'informar el responsable corresponent, de qualsevol sospita fonamental, acte o queixa relativa a la vulneració del present document a qualsevol dels seus principis o normes.

9. El protocol d'Actuació, que indicarà de manera clara i inequívoca els passos a seguir a cada denúncia de conductes contràries als preceptes d'aquest Codi de Conducta per la protecció de menors i adults en situació de vulnerabilitat.

El compliment de les disposicions d'aquest codi forma part essencial de les obligacions contractuals de les persones contractades i del voluntariat amb qualsevol mena de responsabilitat a La Rotllana, en tots els seus ambients i serveis educatius. D'aquesta manera, sense perjudici de qualsevol altra responsabilitat a la qual pogués donar lloc, el seu incompliment pot motivar l'aprovació de les corresponents sancions disciplinàries.

La versió del document ha estat compartida i construïda transversalment a l'equip de La Rotllana, incloent-hi a la redacció comentaris de les persones participants, voluntàries, professionals i membres de la junta directiva.

Jo, _____ amb DNI _____

He llegit i estic d'acord amb totes les pautes del codi de comportament de La Rotllana i em comprometo a complir-les.

I perquè així consti:

_____

Badalona, a ____/____/2022